

Č. 6283.

Živnostenská právo: Jak a kterým okamžikem vzniká členství v živn. společenstvu?

(Nález ze dne 5. února 1927 č. 1803).

V ě c: Báňská a hutní společnost v Brně (adv. Dr. Frt. Pauk z Prahy) proti ministerstvu obchodu o člensví v obchodním gremiu.

D ů v o d y: Stěžující si akciová společnost se sídlem v Brně má v různých částech čsl. republiky své závody, a to uhelné a rudné doly, koksovny a železárny. Dne 26. dubna 1922 byl společností té měst. radou b-skou vydán živn. list znějící na obchod s uhlím, koksem, rudou a žel. výrobky ve velkém. V roce 1923 přistoupila společnost k živn. společenstvu zvanému »Gremium protokolovaných obchodníků v Brně.« Když však se toto spločenstvo začátkem roku 1924 přes protest st-lčin sloučilo s »Obch. gremiem« v Brně, oznámila st-lka tomuto gremiu, že členství její bylo pouze dobrovolné a že podle § 108, posl. odst. živn. řádu z gremia vystupuje. Když přes opětne urgency nedostávala od společenstva odpovědi, zažádala podáním z 10. září 1924 měst. radu jako živn. úřadové stolice o zrušení svého členství v uvedeném společenstvu.

Na to městská rada výměrem z 27. října 1924 rozhodla, že stěžující si společnost jest dle § 107 živn. řádu povinnou příslušnicí obch. gremia v Brně, pokud se týče provozovaného jí zde obchodu s uhlím, koksem atd. a to ze zákona. Výměr ten opřela o tyto důvody: Báňská a hutní společnost jest povolána dle § 2 lit. b) a f) svých schválených stanov provozovati obchod s uhlím, rudou atd. Dle živn. listu jí vydaného opověděla obchod s uhlím, koksem, rudou a železářskými výrobky a tuto živnost skutečně provozuje. Proto jako protokolovaná firma přísluší k obch. gremiu na podkladě nucenosti a nikoli dobrovolnosti.

Odvolání z výměru toho st-lkou podané bylo v cestě instanční, posléze nař. rozhodnutím zamítnuto z důvodů první stolice, k nimž žal. úřad dodal ještě, že dle hor. zák. obchodování s báňskými a horními výrobky nepatří do horního oprávnění, nýbrž jest věcí čistě živnostenskou.

O stížnosti do rozhodnutí toho podané uvážil nss toto:

Podle § 107 živn. řádu jest členem společenstva, kdo provozuje v obvodu společenstva živnost do tohoto společenstva zařazenou. Členství toho nabývá se již ex lege nastoupením živnosti. Nastoupením živnosti pak rozuměti jest podle stálé judikatury, opírající se o §§ 11, 14, 22 a 23 ve spojení s §§ 106 a 107 živn. řádu již nabytí živn. oprávnění. Živn. oprávnění, t. j. práva živnost fakticky provozovati nabývá se pak u živností svobodných a řemeslných ohlášením živnosti, u živností koncesovaných udělením koncese.

V daném případě vyslovil úřad, že stěžující si společnost stala se členem Obch. gremia v důsledku toho, že nabyta vydáním živn. listu oprávnění k provozování obchodu s uhlím, koksem, rudou a železářskými výrobky ve velkém. Pro tento svůj předpoklad měl žal. úřad dostatečný podklad v nepopřené skutečnosti, že stěžující si společností živn. list byl vydán, že společnost vrátila list ten teprve podáním z 31.

prosince 1924, a konečně i v tom, že společnost, jak sama přiznává, se k společenstvu přihlásila, ovšem dle svého domnění jako člen dobrovolný. — — — —

Jestliže však úřady právem mohly vycházeti z předpokladu, že st-lka nastoupila živnost obchodu s uhlím, koksem, rudou a železářskými výrobky tím, že oprávnění k této živnosti nabyta vydáním živn. listu, jest výrok, že stala se nuceným členem gremia, ve shodě s ustanovením §§ 106 a 107 živn. řádu.

Tím ovšem pozbývají podkladu vývody, jimiž se st-lka snaží dovoditi, že byla jen dobrovolným členem společenstva. O dobrovolném členství nemohlo by v daném případě býti řeči již proto, poněvadž § 108 živn. řádu uznává dobrovolné členství ve společenstvu jen v případech, kdy někdo živnost podle živn. řádu provozuje po továrnicku. Živn. list, o němž se rozhodnutí správních úřadů opírají, byl vydán pro živnost obchodní, tedy pro živnost, která již podle své podstaty vůbec po továrnicku provozována býti nemůže.

Stížnost snaží se dále dovoditi, že stěžující si společnost živn. listu vůbec nepotřebovala a nepotřebuje, poněvadž se omezuje toliko na prodej vlastních výrobků. V tom směru však stížnost nepostihuje skutečný a pravý smysl a obsah nař. rozhodnutí, neboť v nař. rozhodnutí nelze shledávati jiný výrok, než že společnost stala se na základě svého živn. oprávnění nuceným členem gremia. Otázka, zdali a pokud jest společnost k provozu svých prodejen oprávněna již na základě svého horního oprávnění, či zdali potřebuje k tomu ještě oprávnění podle živn. řádu, úřady správními, zejména ani nař. rozhodnutím podle jeho patrného smyslu řešena nebyla. Poznámka v nař. rozhodnutí, že obchodování s báňskými a horními výrobky nepatří do horního oprávnění, nýbrž jest věcí čistě živnostenskou, nemůže býti vykládána jinak, než že úřad tu chtěl jen s důrazem vytknouti, že samostatný obchod s důlními produkty, pro jaký st-lce byl vydán živn. list, jest předmětem živn. oprávnění. Otázka, zda stěžující si společnost k provozu prodeje shora naznačených potřebuje živn. oprávnění, či stačí-li jí v tomto směru její oprávnění nabyté podle zákona horního, musila by na příslušné úřady býti vznesena v náležitém pořadu instančním, což se však v daném případě nestalo.

Č. 6284.

Školství. — Rodinné právo. — Církevní věci: I. *
Pěstoun sirotka školou povinného není oprávněn bez souhlasu, tím méně proti vůli poručníka dítěte žádati, aby dítě bylo ve smyslu § 3, odst. 5 zák. č. 226/22 zproštěno povinnosti zúčastnit se vyučování náboženství. — II. Kdo je oprávněn určit dítěti náboženskou vyznání, po případě stav bez vyznání?

(Nález ze dne 5. února 1927 č. 2061).

V ě c: Alfons F. v Z. proti ministertsvu školství a národní osvěty stran účasti Eduarda H. při školním vyučování náboženství.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.